PASO ESPAÑOL

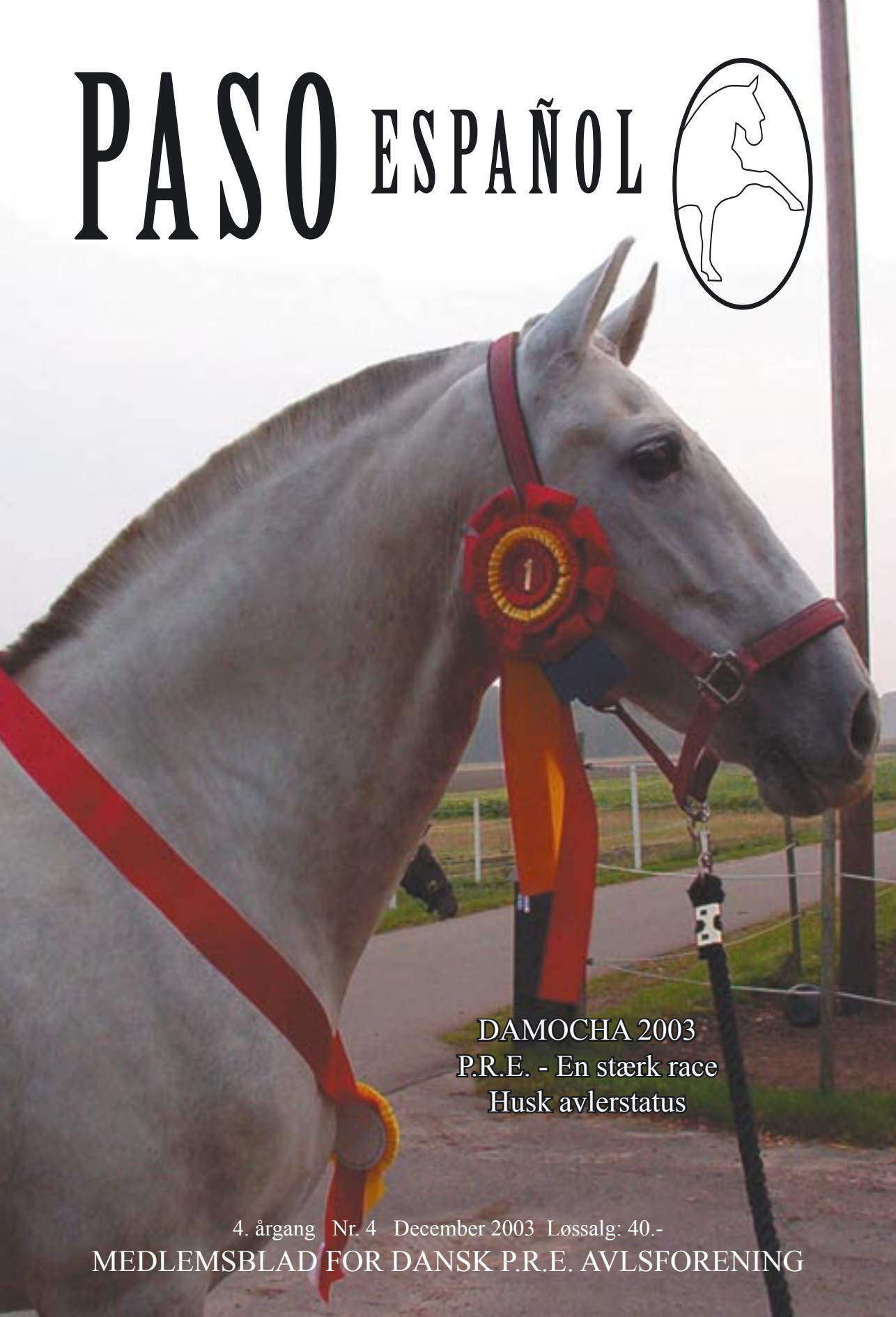

DAMOCHA 2003
P.R.E. - En stærk race
Husk avlerstatus

4. årgang Nr. 4 December 2003 Løssalg: 40.-
MEDLEMSBLAD FOR DANSK P.R.E. AVLSFORENING

Dansk P.R.E. Avlsforening
Pura Raza Española

Formand:
Marianne Gravgaard
marianne@pre-horse.dk
"Hovgård"
Hovgårdsvej 8
8752 Østbirk
Tlf.: 21 93 03 21

Næstformand:
Lilli-Ann Hasselby
lilliann@pre-horse.dk
Ll. Ebbekøbgård
Kongenvejen 68
3480 Fredensborg
Tlf.: 48 46 12 22

Sekretær:
Charlotte Eichel Larsen
charlotte@pre-horse.dk
Solhøjvej 42, Torslunde
2640 Hedehusene
Tlf.: 43 52 27 44

Kasserer:
Hanne Kapitanska
hanne@pre-horse.dk
Salbyvej 195
4600 Køge
Tlf.: 56 82 20 96

Medlem:
Gunvor Ejstrup
gunvor@pre-horse.dk
Enebærvænget 13
4700 Næstved
Tlf.: 55 70 09 80

Suppleant:
Zuzette Kraft
Helsingevej 3E, st. mf.
3400 Hillerød
Tlf.: 43 90 12 10

Suppleant:
Eva Ørndrup
Lystrupvej 20
2700 Brønshøj
Tlf.: 38 81 14 49

Bladet er sat af: Charlotte Eichel Larsen

Tryk: D.E. Service ApS
E-mail: dan@de-service.dk
Tlf.: 35 86 14 71
Fax: 35 84 08 29

Oplag: 200 stk.

Den nye deadline for artikler og annoncer er den 10. februar.
Send artikler m.v. til redaktøren: Charlotte Eichel Larsen

Foreningens hjemmeside: www.pre-horse.dk
Webmaster: Philipp Koch - philipp@pre-horse.dk

Fotos: Private

Forsiden: Larrabezua - Champion for hopper, bedste bevægelser for hoppr og bedste bevægelser af alle til DAMOCHA 2003

INDHOLD

3 Leder
4 Formandens klumme
5 DAMOCHA
15 Jubilæum
Altamirano bog oversat
16 Hellig3Konger
Roskilde dyrskue 2004
17 P.R.E. - en stærk race
19 Priser
Blanketter
Avlerstatus
20 Stutteriliste

L E D E R

Det er ufatteligt, at tiden går så hurtigt. Men jeg må erkende, at Julen står for døren! Efter en dejlig sommer og helt fantastisk sensommer, så glæder jeg mig til, at alt står dækket i hvid og skinnende nysne. Denne skiften i årstiderne er fascinerende, og uanset årstiden er det vidunderligt at tage sig en ridetur i skoven og se nyudsprungne bøgetræer, der står med tæerne dækket af hvide anemoner, ride langs grønne, svajende bygmarker, indånde duften af våd jord og efterårsblade for til sidst at være pakket ind fra top til tå og tage sig en galop i den dybe og bløde sne, mens træerne står fint dækket med rimfrost.

Føllene fra i år er på nuværende tidspunkt taget fra, og der er nu en ny generation af P.R.E. heste, som skal se dagens lys til foråret. Det er altid spændende, og jeg kan konstatere, at der kommer flere føl næste år, end der har været de to foregående år. En hurtig optælling fra den danske heste database viser, at der er registreret 55 hingste og 53 hopper. Det giver i alt 108 heste. Og så skal man lige lægge de ca. 5 heste til, som ikke er registreret i foreningen. Det går den helt rigtige vej med bestanden, og der kommer fortsat nye heste til landet.

Når man vil promovere en race, så er det vigtigt, at man ikke kommer til at hvile på laurbærrene. P.R.E. hestene skal fortsat vises frem og være med til div. arrangementer. Et godt eksempel er landets dyrskuer, hvor der kommer mange besøgende og især hestefolk for at se på heste. Sidste år var der mange P.R.E. heste med hhv. Roskilde Dyrskue og Landsskuet i Herning. Det skal I blive ved med! Og dem der vil ride dressur skal ikke være blege for at starte deres heste til stævner. Ja, der er endda et par stykker, som springer med deres P.R.E. heste, og de kan sagtens springe. Godt nok bliver de aldrig springemner til internationale konkurrencer, men deres alsidighed er et godt argument til promovering af racen.

Og så holdt foreningen morfologiske konkurrencer for første gang. Man må sige, at det var en succes. Det var lærerigt for alle, og vi har brug for også at have konkurrencer for racen alene. Konkurrencerne var også godt besøgt, og det publikum kørte ikke forgæves. Der var mange dejlige heste at se på. At arrangere sådanne konkurrencer kræver mange ressourcer, så idéen med at afholde morfologiske i ulige årstal og kåring i lige årstal er et godt tiltag. Alt koster også penge, og i et afgiftsland som Danmark er det de færreste, der har økonomi til både at få heste til kåring og komme med til konkurrencer samme år. Jeg håber også, at heste ejerne derude har fået blod på tanden og kommer med til de næste konkurrencer, som skal afholdes i 2005. Om reglerne så er lavet om, må tiden vise. Om ikke andet, så har vi fået styr på, hvad vi skal huske til næste gang, så vi kan blive endnu bedre til at lave sådan et arrangement.

Når vi går ind i det nye år, så venter der nye aktiviteter. Der er planer om dressurkonkurrencer for de barokke racer, åbent hus arrangementer og så er der selvfølgelig den årlige generalforsamling.

Jeg vil ønske jer alle en rigtig god Jul og ikke mindst et godt og lykkebringende Nytår.

Charlotte Eichel Larsen
Redaktør

Formandens klumme

TAG ANSVARET OG TRO PÅ DIG SELV

Glæder og sorger følger med i rigt mål, når man køber sig en hest; det erfarer alle hesteejere meget hurtigt. Det er umuligt at sikre sig imod alle sorger og bekymringer, men nogle af skuffelserne kan man selv gøre noget for at minimere.
Har man købt en hest, så mener man forhåbentlig, at det er den mest vidunderlige hest i verden. Så selvfølgelig har vi allesammen hver især den dejligste P.R.E.-hest på den nordlige halvkugle stående i stalden – fordi hesten er valgt, så den passer til netop den ejer – forhåbentlig. Inderst inde ved de fleste af os naturligvis godt, at der nok findes heste, der kan slå vores egen både i en skønhedskonkurrence og i ridning, men når nu nogle af de hestemennesker, man kender, hele tiden bekræfter ens tro på, at hesten er verdens ottende vidunder, så blegner realitetssansen ofte en anelse og så kommer skuffelserne. Man melder hesten til en konkurrence – enten en ridekonkurrence, en dyrskuebedømmelse eller en morfologisk klasse – og opdager måske, at dommeren og en del andre mennesker altså ikke synes, at netop ens egen hest er helt så vidunderlig, som så mange andre. Er man ikke forberedt på det, så er det en grim oplevelse at få, selv om det jo er nøjagtig den samme dejlige hest, man tager med hjem igen bagefter.

For at skåne sig selv for netop den slags nedture kan man naturligvis blive hjemme i sin egen lille drømmeverden med hesten, men har man mod på mere end det, er det en god idé at gøre en indsats for at lære så meget som muligt om emnet på forhånd. Læs bøger og blade, besøg så mange P.R.E.-avlere og –ejere som muligt, studer emnet på internettet og sørg for at samle så megen viden som overhovedet muligt, inden du køber hest, men lad være med at stole blindt på én person – ingen ved alt. Står du selv med en nogenlunde god basisviden om de elementære krav til eksteriør og bevægelse hos P.R.E.-racen, så er du godt rustet til at vælge din egen hest. Det eneste andet du skal tænke på er, om hesten passer til netop dig og dit behov – det der med kemi'en kan kun du og hesten afgøre, så selv om en sælger præsenterer dig for en eksteriør-, gangarts- og ridemæssig drømmehest, så er det ikke sikkert, at den passer til dig. (Om hesten sundhedsmæssigt er i orden skal du naturligvis have en dyrlæge til at afgøre.)

Det samme gælder, når du beslutter, at din hoppe skal have føl og derfor skal vælge den rigtige hingst til formålet. Det kræver meget større indsigt at avle gode heste end "bare" at købe en ridehest, for her skal der ikke kun bedømmes udseende og ridelighed; der skal vurderes gener og arvelige egenskaber.
Hingsten og hoppen skal så vidt muligt udligne hinandens dårlige sider, dvs. de må ikke have de samme fejl. Dertil kommer blodlinierne i hhv. hingstens og hoppens afstamning. Vil det give en god kombination? Skal man have bedækket sin hoppe for første gang, er det fristende at falde for en imponerende flot hingst, som man f.x. har set til et dyrskue. Men selv om han er flot, sød og velopdragen, er det ikke sikkert, at han passer til ens egen hoppe. Igen må man sætte sig grundigt ind i tingene og evt. besøge nogle avlere, som ganske sikkert gerne vil forklare og vise forskellige kombinationer frem af egen avl.
Kan man lide resultaterne/afkommet (og har de måske tilmed fået gode bedømmelser), så er den avler sandsynligvis god til at sammensætte forældre og dermed værd at lytte til.

Alt i alt får man det mest tilfredsstillende resultat, hvis man selv tør og kan tage ansvaret for valg af hest eller avl af føl. Skuffelserne kommer alligevel, men man har gjort sit bedste og kan derfor bruge kritikken positivt til at lære noget af. Man kan altid lære mere, og man behøver ikke at ærgre sig over at have stolet blindt på én person, der måske ikke vidste helt så meget om emnet som man troede. Så tro på dig selv, sæt dig ind i tingene og tag selv ansvaret. Det giver ikke 100% garanti for tilfredshed, men det hjælper. Og heldigvis er glæderne, stoltheden og alle de positive oplevelser, man har ved at eje og omgås en P.R.E. hest, så meget større end skuffelserne, at man ikke behøver spekulere så meget på det.

Rigtig Glædelig Jul og Godt Nytår
Marianne Gravgaard
Formand

DAMOCHA 2003

af Charlotte Eichel Larsen

For første gang nogensinde skulle Dansk P.R.E. Avlsforening afholde morfologiske konkurrencer – Dansk Morfologisk Championat, forkortet til DAMOCHA. Forberedelserne har taget mange måneder, og der blev lagt mange kræfter i arbejdet. Rigtig mange mennesker har knoklet for at få så godt et morfologisk championat i Danmark som overhovedet muligt. Og det skal I alle have en stor tak for.

Weekenden oprandt, og i bestyrelsen var vi alle spændte. Men af en eller anden grund blev vi forfulgt af en del uheld. Vores spanske dommer, Mercedes Gonzalez, skulle ankomme til Danmark fredag aften. Men flyselskabet fjumrede noget så gevaldigt, så det endte med, at Mercedes først kom af sted sent fredag aften og landede i Amsterdam. Herfra kunne hun så tage et fly til Københavns Lufthavn tidligt lørdag morgen og skulle lande kl. 9.15. Det skal siges, at Mercedes tog alt i stiv arm og var i godt humør. Hun vidste da udmærket godt, at vi ikke kunne gøre for, at flyselskabet lavede sådan en stor fejl. Og hun ankom planmæssigt – uden sin bagage! Den var ikke kommet med fra Madrid. Flyselskabet havde dog lovet, at de ville eftersende den hurtigst muligt og bringe den til hendes hotel. Ingen af os forventede, at det ville ske.

Mercedes viste sig at være en yderst behagelig og sympatisk person. Hun talte flydende engelsk, og undervejs i bilen fra lufthavnen til Neble Ryttergård, fik vi sludret om alt fra fjollede flyselskaber til – naturligvis – P.R.E. heste. Da vi ankom til Mogenstrup Kro, hvor vi havde booket et skønt værelse til Mercedes, fik vi os noget morgenmad sammen og fik detaljerne til konkurrencerne på plads. Det viste sig, at vi havde regnet med for mange præmier. Men hellere det end for få! Jeg forklarede Mercedes, at vi var lidt i tvivl om proceduren omkring præmierne, for reglementet forelå kun på spansk – og i et sprog, som ikke er for hvide mennesker. Det gav hun mig fuldstændigt ret i og forklarede så ganske logisk, hvordan tingene hang sammen. Vi fik skrevet alt ned, og så var vi klar til at lade startskuddet gå for DAMOCHA 2003.

Det var pragtfuldt at komme til Neble Ryttergård, hvor der var spanske heste overalt. 27 P.R.E. heste blev det til. Undervejs havde der været 7 afbud, som alle var pga. småskader på hestene. Meget ærgerligt, for jo flere heste der er med, jo større konkurrence er der mellem hestene. Og ikke nok med det – også mange mennesker havde fundet vej til det sydsjællandske som publikum. En forsigtig optælling har vist omkring 200 mennesker.

Berith Larsen havde virkelig lagt sig i selen og havde annonceret DAMOCHA i mange lokalaviser. Hun havde også sørget for to meget flotte spanske bannere, som hang på hver sin side af spejlet i ridehuset. Og der var lækker mad og mange, mange søde mennesker!

Klasserne om lørdagen var udelukkende mønstring af hestene, og vi lagde ud med klasse 8, som var hingste på 4 – 6 år. Klassen bestod af Vandalo 6 fra Windrose Farm v/Fam. Bandier & Koch, Fundador 14 ejet af Lars og Lisbeth Poppel, Sabio IV ejet af Lilli-Ann Hasselby, Ballesto II ejet af Anna M. Vestergaard og Spartacus 1 fra Windrose Farm v/Fam. Bandier & Koch. Alle fik virkelig sat deres kondition på prøve, for i det store 20 x 60 ridehus skulle der skridtes en omgang og traves to omgange. Og i traven skulle der bare være fart på. Generelt for alle klasser var det tydeligt, hvem der havde trænet deres heste – og hvem der ikke havde. Når hestene er trænet, foregår mønstringen lige efter bogen. Men for de fleste af hestene gælder, at de skal lære at stå stille, når dommeren skal inspicere dem. Individuelt blev hestene placeret med nr. 1 Spartacus 1, nr. 2 Fundador 14, nr. 3 Sabio IV, nr. 4 Vandalo 6 og nr. 5 Ballesto II. Der var rosetter til de 3 første.

Næste klasse var klasse 10 med hingste på 7 år og ældre. Den bestod af Atrevido XXXVIII ejet af Connie Kruuse, Velazquez II ejet af Camilla Björkmann, Sverige, Zagal XI ejet af Sara Hedberg, Sverige og Barroco III ejet af Anna M. Vestergaard. Det er utroligt, så stor forskel, der er på hingstene i klasse 8 og i denne klasse. Endnu et bevis for, at P.R.E. hestene udvikler sig langsomt og er en del senere end andre racer.

Farina 3

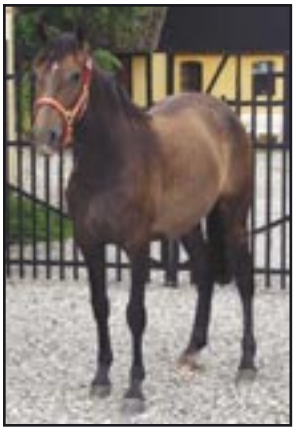
Beluca 1

Delfinus

Ares 2

I baggrunden: **Amarron 1**
Forrest: **Encantador**

Bailarina 19

Primero 4

Ibero 14

Disse ældre hingste var voksne med masser af fylde, muskler, langt hår og hingstepræg. Ikke noget skrigeri fra hestene. De viste lige præcis det, der er så kendetegnende ved racen – at de er nemme at omgås – også for hingste. De stod linet op bag nogle bomme, og der var på intet tidspunkt optræk til ballade. Ret imponerende. Alle blev mønstret, og vi fik set dejlig trav med afskub og høje knæløft, som de skal have. Placeringen blev nr. 1 Velazquez, nr. 2 Atrevido XXXVIII, nr. 3 Zagal XI og nr. 4 Barroco III.

Formanden Marianne Gravgaard stod sammen med dommeren i ridehuset. Jeg var løber og fik mindst lige så meget motion, som mønstrerne! Min opgave var at hjælpe til med de heste, som ikke var så nemme at få frem i trav og at løbe frem og tilbage med kritikkerne for at få pointene regnet sammen. For hver hest er der et dokument, hvor der øverst er tegnet en hest fra siden, forparten forfra og bagparten bagfra. Her tegner dommeren skønhedsfejl og defekter ind. Nedenunder tegningerne er der felter, hvor dommeren giver karakter for hoved og hals, skulder og forben, bringe, bryst og mave, ryg og lænd, kryds og hale, sammensætning af forbenene, sammensætning af

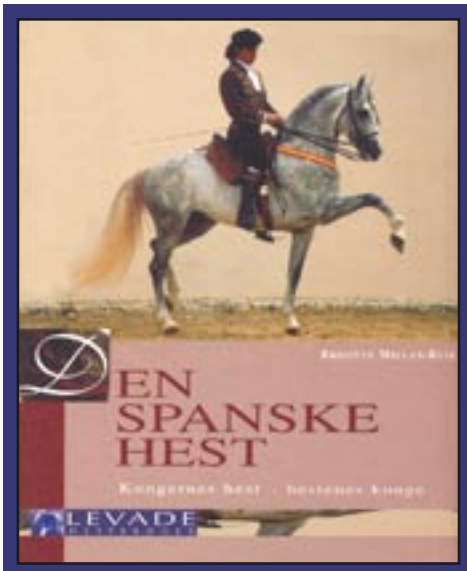

Bogen om den spanske hest

Den spanske hest var i mere end 2000 år den mest efterspurgte hest i alle Europas kongehuse. Den forsvandt ud af billedet i 1800-tallet, da en ny type ridning blev moderne.

Nu oplever den en bemærkelsesværdig renæssance og dukker op overalt i hesteverdenen. Klassisk ridning og barokke hesteracer bliver igen værdsat, og denne bog vil være til glæde, hvad enten man vil vide mere om den spanske hest, det spanske avlssystem og Spaniens ridevis, eller om man blot vil nyde de smukke billeder og snuse til lidt af Spaniens sol og hestemagi for sin fornøjelses skyld.
Bogen er på 78 sider, og hver eneste er smukt illustreret med mange fotos.

Udsalgspris: kr. 298,00.
ISBN: 87-91198-01-1

Kan bestilles her på siden, hos din boghandler og i førende rideudstyrsbutikker samt på: levade@levade.dk, www.heste-nettet.dk, skole@akademisk-ridekunst.dk

Forlaget Levade ApS, Havreholmvej 22, DK-3100 Hornbæk.
Tlf.: +45 2888-0209/4040-5319, mail: levade@levade.dk

www.pre-horse.dk

Faralae II

Navidad 3

Brava XIV

Vandalo 6

Sabio IV

Spartacus 1

Fundador 14

Ballesto II

bagbenene, helhedsindtryk, skridt og trav. Der gives karakter fra 1 – 10, og ofte er karaktererne ikke hele tal, f.eks. 7,6.

Efter en kort pause gik vi i gang med de unge heste. Her var der ikke så mange tilmeldte, så disse klasser fik vi hurtigt gået igennem. Klasse 1 med hopper på 1 år bestod af Beluca 1 ejet af Berith Larsen og Farina 3 fra Windrose Farm v/Fam. Bandier & Koch. Nr. 1 blev Farina 3 og Beluca 1 nr. 2. Klasse 2 med hingste på 1 år bestod af Delfinus ejet af Sara Hedberg, Sverige og Ares 2 fra Windrose Farm v/Fam. Bandier & Koch. Delfinus blev nr. 1 og Ares 2 blev nr. 2.

Der var ingen 2 års hopper tilmeldt til klasse 3, så vi gik i gang med klasse 4, - 2 års hingste - som også kun havde 2 hingste tilmeldt. Det var Amarron 1 ejet af Berith Larsen og Encantador ejet af Lenette Bech Elvang. Encantador blev nr. 1 og Amarron nr. 2. Klasse 5, som er hopper på 3 år, var kun besat med en enkelt, nemlig Bailarina 19, ejet af Gunvor Ejstrup. Hun fik sin røde roset, men Gunvor Ejstrup synes nu nok, at det havde været meget sjovere med noget konkurrence.

Klasse 6 var hingste på 3 år. Også her var der kun 2 hingste tilmeldt. Det var Ibero 14 og Primero 4 begge ejet af Mitzi Bengtsson. Ibero 14 blev bedst af de to hingste. Klasse 7, som er hopper på 4 – 6 år, havde 3 tilmeldt. Det var Navidad 3 ejet af Berith Larsen, Faralae II ejet af Zuzette Kraft og Fantasia XXX ejet af Julie Krøyer Pedersen. Fantasia har rigtigt gode bevægelser, og hun blev også vinder af klassen. Nr. 2 blev Faralae II og nr. 3 Navidad 3. Både Fantasia og Faralae er brune,

Ana Morales Stable
www.prehorses.net

If you look for the best connection between quality and price in Spanish horses.

Contact person: Ana Morales

Phones: +34 626 113 167 or
+34 916 733 466

Address: Paseo de Cegama 2nd-1oD,
28830 San Fernando de
Henares, Madrid, Spain

Mail: moralesfierro27@latinmail.com

og de havde også begge et hingsteføl ved siden. Føllene havde lært at stå i den anden ende af ridehuset, mens "mor" blev mønstret. Heller ikke nogen ballade på den front.

Her sluttede lørdagens klasser, og vi kunne til vores store overraskelse konstatere, at vi i den grad overholdt tiderne. Ja – vi havde faktisk regnet med noget mere tid pr. hest. Om aftenen skulle vi have fælles spisning, og dommeren blev kørt tilbage til sit hotel for at blive frisket lidt op. Da jeg lidt senere kom for at hente hende, havde hun skiftet tøj!! Det fantastiske var sket – hun havde fået sin bagage leveret om eftermiddagen. Det var skønt, at vi nu fik lidt medgang.

Så var der aftensmad, og hele cafeteriaet på Neble Ryttergård var fyldt til bristepunktet. Først fik vi en forret med forskellige spanske specialiteter, og dernæst stod den på en herlig paella, som smagte pragtfuldt. Snakken gik højlydt, og det var skønt at få snakket spansk hest. Som en lille cadeaux gav dommeren os et lynkursus i, hvad vi skal se efter hos en spansk hest, og hvilke fejl de kan have. I tidernes morgen har der været blandet andet blod ind i de spanske heste. Det var arabere (berberheste fra Maurernes tid) og koldblod (Frieser-type). Araberblodet kan komme op til overfladen i form at knækkede næser (opad-buet), små munde, åbne næsebor selv i hvile, store ganascher, små indaddrejede ører, runde øjne, højtansatte haler, trekantede kryds, forben der ikke var langt nok inde under hesten, meget fint hår (man) formet som en trekant ned ad halsen og bagben, der er for langt bagude på hesten.

Koldblodshesten kan også opstå med forskellige ting så som "tagrende" i ryggen (en bred fordybning, som kan gå hele vejen på ryggen og ud til bagparten). Oftest ser man kun den tydelige fordybning på krydset, når man ser hesten bagfra. Det giver en form som et hjerte. For mange eller for kraftigt hår op ad benene og omkring kronranden er også et kendetegn sammen med for kraftigt byggede heste og en tydelig fure, som går fra øjnene og ned ad næseryggen.
Hvad skal den korrekte spanske hest så have? Den skal have en bred, hvælvet pande. Store ører (hoppers ører større end hingstene), lige eller opadbuet næseryg, trekantede øjne, lang mund, overlæben en anelse længere end underlæben, tilpas ganasche, for- og bagben sat godt ind under hesten, lavt ansat hale (skal sidde lige ud for, hvor hoften begynder) lige, stærk ryg – ikke for lang, hvælvet hals af medium længde, og næseborene skal være lukkede i hvile. Så når man ser hesten forfra, så ligner de to næsebor omvendte kommaer.
Når man ser hesten bagfra, så skal krydset være en hel, rund form. Ikke noget med fedtdepoter ved haleroden eller buler, der stikker op. En rund bagpart med tydelige hofteben er heller ikke ønskeligt. Og så er det heller ikke ønskeligt, at hesten er kalveknæet, ud- eller indfodet.

Hvad angår håret, så skal P.R.E. hesten have godt med hår. Det må godt bølge en smule, men ikke krølle eller decideret afro frisure. Halehårene skal også være lange helt oppe fra roden. Hvis de er korte, er det noget fra araberen, der går igen.

Der var helt stille i lokalet, mens Mercedes gennemgik disse punkter. Hun fortalte også om bevægelsesmønsteret hos den spanske hest. Man vil gerne se, at hesten griber godt ind under sig, og i traven <u>skal</u> den have det høje knæløft fortil. Når hesten sætter benet i jorden, skal den sætte hele hoven ned samtidig. Hos araberen bliver den bagerste del af hoven sat i jorden først. Det må den ikke hos den spanske hest.

Men lad det nu være sagt, at den perfekte hest findes ikke!! Og der skal også ses på, hvad der er skønthedsfejl og direkte defekter. Både hvad angår skønhedsfejl og defekter, så er det ikke noget, der er unikt hos den spanske hest. Mange af disse nævnte ting kan man finde hos <u>alle</u> hesteracer.

Det var nu meget lærerigt, og jeg tror, at alle ville fare hjem og undersøge deres heste med den viden, som de nu havde fået.

Middagen forløb meget hyggeligt, og ved 22 tiden brød vi op og gik på hovedet i seng. Vi var dødtrætte alle sammen, og vi behøvede hverken sovepiller eller vuggesang for at falde i søvn.

Søndag startede vi tidligt kl. 8.30. For bestyrelsens vedkommende bestod morgenmaden af en lynhurtig thebirkes og en kop kaffe!! Og så var vi klar til den første klasse, som var klasse 9 med hopper på 7 år og ældre til mønstring. Klassen bestod af Umbela II med føl og Fumaria II med føl begge fra Windrose Farm v/Fam. Bandier & Koch, Tatanya ejet Phito Sapir-Weise, Larrabezua med føl ejet af Sara Hedberg, Sverige og Brava

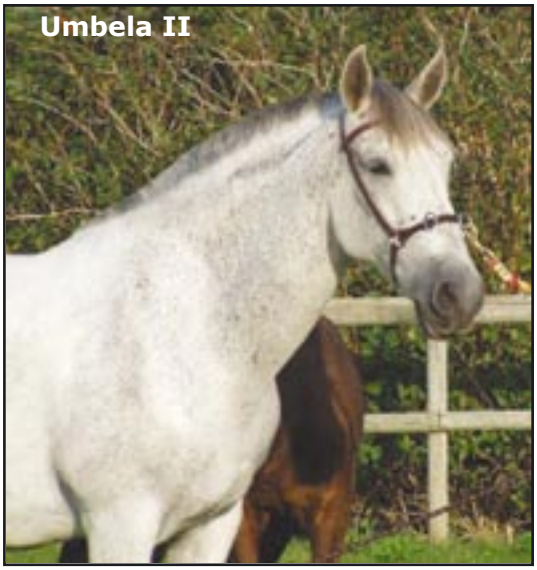

Herunder: Velazquez II venter på at komme ind til rideprøven

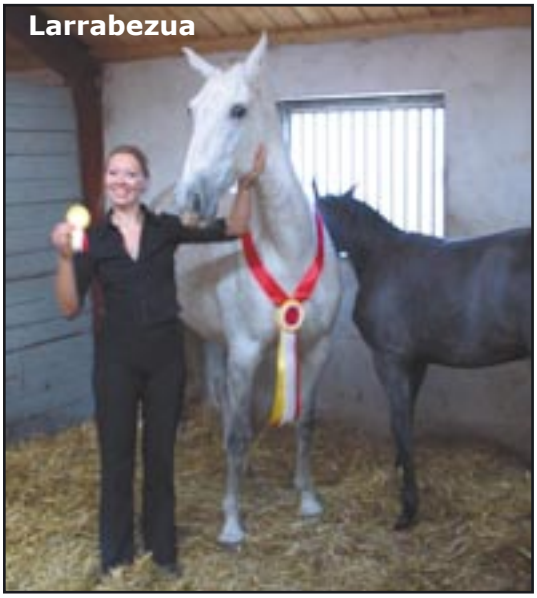

Barroco III

Zagal XI

Velazquez II

Atrevido XXXVIII

XVI ejet af Britt Glenting. Cariñosa LXXIX ejet af Berith Larsen skulle også have været med, men hun var desværre ikke rengående. Her var der virkeligt gode hopper! Og der var god, spansk trav at se. Larrabezua tog alle med storm med sine fantastiske bevægelser. Som dommeren sagde, så var det ofte sådan, at heste med rigtigt gode bevægelser ikke er af den typiske spanske type. Og dem, der så er af den spanske type, har ikke lige så gode bevægelser. Men Larrabezua havde det hele og vandt sin klasse. Nr. 2 blev Fumaria II tæt fulgt af nr. 3 med 0,1 point mindre for Umbela II. Nr. 4 blev Brava XVI og nr. 5 blev Tatanya.

Så var der igen en pause, før vi gik i gang med rideklasserne. I rideklassen kan man vælge, om man vil have engelsk eller spansk opstilling. Den engelske kender vi herhjemme fra til de gængse dressurstævner med sorte støvler, sort jakke, sort ridehjelm og hvide ridebukser. Hesten skal være tømmet op med trense eller kandar og engelsk sadel. Den spanske består af sombrero (spansk hat), kort jakke, spanske ridebukser (lange med opsmøg), støvler, spansk sadel og stigbøjler (de trekantede) og spansk stangbid. Et par stykker ønskede at stille i spansk stil, men ingen af dem havde den korrekte opstilling. To red med leggings, og det er ikke tilladt. Det er dog tilladt at ride med både sporer og pisk. I klassen for 4 – 6 års hingste er det også valgfrit, om man vil lave nedsidning i trav eller letridning. Selve udførelsen af programmet har ikke overvægten af bedømmelsen. Det er gangarterne og smidigheden, som dommeren gerne vil se. Dernæst er det opstillingen og hestens villighed under rytteren. Da alle hingste fra klasse 8 og 10 havde redet programmet, havde vi en vinder for bedst redne hingst. Det blev Zagal XI, og en meget glad Sara Hedberg tog imod præmien.

For hingstene i klasse 8 og 10 er der særlige regler. Ved mønstringen får de en pointsum. 75% af denne tages fra. Dernæst får de en pointsum i rideklassen. Pointsummen konverteres til 100, og der tages 25% af denne og lægges til de 75% fra mønstringen. Den endelige sum afgør, hvilken en af hingstene, der er den mest funktionelle.

Nu var vi kommet til den helt store præmie-overrækkelse. Første pris, der skulle uddeles, var Bedste bevægelser. Vi udvalgte først en hingst, så en hoppe og fandt så den bedste af de to. Til bedste bevægelser tager man summen af kun skridt og

trav fra mønstringen. Her er alle hopper med, mens det kun er hingste fra 1 til 3 år, der deltager. Bedste bevægelser for hingste blev Amarron 1. Bedste bevægelser for hopper blev Larrabezua. Og den bedste af alle blev igen Larrabezua.

Når der skal findes en champion, deltager alle heste, der er blevet nr. 1 og 2 individuelt i deres klasser. Champion hoppe blev Larrabezua, og Fantasia XXX blev reserve champion. Champion hingst blev Velazquez, og Fundador 14 blev reserve champion.

I foreningen havde vi fået sponsoreret to specialpriser af Stutteri Hermosa v/Berith Larsen og H. J. Vinhandel. Bedste 1 års hoppe blev Farina 3, og bedste 2 års hingst blev Encantador. Begge heste er dansk opdræt hos Windrose Farm.

Næste gang vi afholder morfologiske konkurrencer, vil der også være en præmie til bedste mønstrer. Så der er mere at glæde sig til!! I Spanien er det også almindeligt, at der er en præmie til bedste stutteri, men den kan kun gives, hvis der stilles med en Cobra (minimum 3 hopper bundet til hinandens halsrem og vist frem). Det har vi ikke endnu, men det er jeg sikker på, at der vil være inden for en kort årrække.

Det var glade og trætte heste ejere, avlere og heste, der tog hjem fra Neble Ryttergård søndag eftermiddag. Arrangementet var gået over al forventning, og alt klappede helt fantastisk. Det var aldrig gået uden alle jer derude – og ikke mindst alle de flittige mennesker på Neble Ryttergård. Stor tak til alle!!!! Jeg glæder mig til at være med til næste omgang af DAMOCHA, som vil foregå i 2005. Og jeg er sikker på, at mange flere vil finde vej sammen med deres hest og deltage i disse helt specifikke konkurrencer for rene spanske heste.

Velazquez II under mønstringen

STENGÅRDENS FODER

v/Boye Karsten Rasmussen
Sorøvej 420
4700 Næstved
Tlf.: 25 12 69 84

Træningscenter Dalgård

tilbyder den kræsne rytter

VOLUNTARIO 6
fra avler Miguel Granda Losada
Skimmel
Mor: Voluntaria
Far: Instruido IV
Født: 29-03-1999
Stangmål: 164 cm
Niveau: L

Velopdragen unghingst og
godt gående.

RESPETADO 3
fra avler Romero Benitez
Skimmel
Mor: Respetada II
Far: Jaranero XXVI
Født: 23-03-2000
Stangmål: 162 cm
Niveau: L

Velopdragen unghingst og
med gode bevægelser.

ENVIDIOSO 9
fra avler Romero Benitez
Skimmel
Mor: Envidia II
Far: Jaranero XXVI
Født: 06-03-2000
Stangmål: 160 cm
Niveau: L

Unghingst med stor udstråling.
Let ridelig og velopdragen.

Kontakt: Træningscenter Dalgård v/Lis Kristiansen
se www.dalgaardhorses.dk for yderligere oplysninger

10 års jubilæum

Til næste år kan foreningen holde 10 års jubilæum for P.R.E. hestens eksistens i Danmark i nyere tid. Fra den første rene P.R.E. hingst kom til Danmark i 1994 er bestanden nu oppe på godt 120 heste. Der er p.t. registreret 112 heste i vores database og hertil skal så lægges de få heste til, hvis ejere ikke er medlemmer af foreningen.

Det er en meget glædelig udvikling, som vi med rette kan være stolte af. Foreningen har stille og roligt arbejdet sig op fra en lille interesse organisation til en seriøs avlsforening. Lige siden kåringskommissionen besøgte os første gang i 1999 og endelig godkendte os i 2000 med dertilhørende underskrifter, har foreningen også fået stablet andre arrangementer på benene for P.R.E. hestene og deres ejere.

På Roskilde Dyrskue har vi søgt om at få huset mellem staldene, så vi kan lave en udstilling om vores dejlige hesterace. Skulle der være andre foreninger, der også har jubilæum, må vi dele pladsen med dem.

Til udstillingen har vi brug for masser af billeder, plakater, bøger, foldere m.m. for at kunne fortælle så dækkende om racen som muligt. Alle, der vil bidrage til udstillingen, bedes kontakte Hanne Kapitanska.

Ny Altamirano bog på engelsk

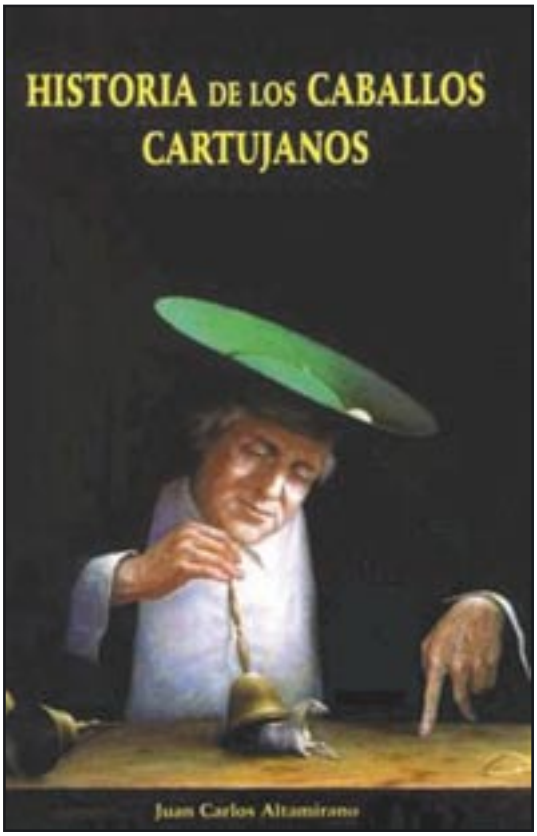

Bogen, Historia de los caballos cartujanos, er nu oversat til engelsk. The history of the Carthusian horses kom den til at hedde og indeholder mange interessante oplysninger om denne gamle blodlinie.

Altamirano har gennemgået alt det materiale, han kunne få fat på, for at klarlægge historien omkring Cartujano hestene. Materialet er blandt andet officielle dokumenter og dem, som er bevaret fra Karthuser munkeordnen, der blev opløst i det 19. århundrede.

I bogen kan man læse om de oprindelige farver hos Cartujano hestene, deres størrelse, hvem de blev solgt til, og hvilket brændemærke de havde. Altamirano har blotlagt mange ting i denne fantastiske bog, og han har endda modtaget dødstrusler for sine afsløringer. Ingen har dog været i stand til at modbevise Altamiranos påstande, da der foreligger dokumenter til grund for dette. En del af disse dokumenter er der også billeder af i bogen.

Udover billeder af dokumenter er der også masser af billeder af de dejlige Cartujano heste. Bogen er et fantastisk redskab, et opslagsværk og pragtfuld underholdning for dem, der elsker heste – og ikke mindst de spanske.
Bestil bogen på www.jcaltamirano.com

HELLIG 3 KONGER 2004

De tre konger fra januar 2003
Foto: Martin Mydtskov Rønne

Traditionen tro vil 3 spanske heste og deres konger ride forrest i Hellig 3 Konger optoget gennem København.

Optoget samles på Christiansborg Ridebane kl. 15.00 den 4. januar 2004. Herefter rides/gås der gennem gaderne og Strøget for til slut at ende ved Rundetårn.

Det er flemancogruppen El Duenda, der står som arrangør af dette traditionsrige, spanske optog, og det har hver gang vakt stor opsigt og ikke mindst jubel - især fordi der er 3 smukke heste med.

Sidste år oplevede rytterne, at nogle spanske turister brød ud i vild jubel, da de så de tre P.R.E. heste. De flåede deres kameraer op af tasken og skød løs. Tænk, at de skulle komme hjem til Spanien og fortælle, at de altså oplevede et Hellig 3 Konger optog i København - og så oven i købet med spanske heste!

Sidste år oplevede vi også snestorm, men det bed hverken på rytterne, hestene eller flamencodanserne! Kom og vær med til at opleve et pragtfuldt optog med masser af stemning!

Roskilde Dyrskue
4. - 6. juni 2004

I 2004 er der 10 års jubilæum for den spanske hest i Danmark, og det ønsker vi i bestyrelsen at fejre med en særlig udstilling på dyrskuet.

Men det er ikke nok at se disse prægtige heste på billeder – de skal opleves! Derfor har vi brug for din hjælp – og din hest, så vi kan vise så mange som muligt af disse vidunderlige heste. Hesteejere på Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm kan både udstille og deltage i Det store Hesteshow, mens hesteejere på Fyn og i Jylland kan deltage i hesteshowet. Det er også muligt for vores svenske medlemmr at stille med showheste.
Har du lyst til at udstille din hest på dyrskuet, kan du se mere om regler, tilmelding, priser m.v. på www.roskildedyrskue.dk. Har du spørgsmål, så kontakt Hanne Kapitanska.

Har du lyst til at deltage i indslaget med de spanske heste i Det store Hesteshow, så kontakt Hanne Kapitanska på tlf. 56822096 eller hanne@prehorse.dk senest den 15. januar 2004.

P.R.E. - En stærk race

Ofte erfarer man, at gamle renholdte racer som f.eks. arabere, de forskellige ponyracer, P.R.E., Lusitano, Gottlandsruss osv. er væsentligt mere hårdføre end andre racer. Hovedårsagen er, at de racer, som der ikke er "gået mode i", bevarer deres hårdførhed og er i øvrigt modstandsdygtige overfor diverse sygdomme.

Når der pludselig går mode i en race, bliver der avlet mange af slagsen, og under udvælgelsen kan der ske det, at man ikke er god nok til at selektere de dårlige dyr fra. Der sker en svækkelse af prototypen og hårdførheden, og der dukker lige pludselig sygdomme op, som ellers har været sjældne for racen.

Fundador 14 fra DAMOCHA 2003

Nu har jeg ikke lige nogle gode eksempler på hånden med hesteracer, men tager vi udgangspunkt i hundeverdenen, så er Schæferhundene desværre et godt eksempel. De blev populære, og derfor blev der også avlet mange hunde. Resultatet blev en mindre, for slank og lidt ulve-agtig type, og der var en højere forekomst af hofteledsdysplasi end tidligere. Ekstreme former for kræfttyper dukkede også op, og så blev der råbt vagt i gevær. Nyt blod fra Tyskland blev hentet til Danmark, og der blev set på hundene med kritiske øjne ved udvælgelsen til avlsdyr. Racen er kommet på fode igen, men det tog nogle generationer, før det lykkedes. Så er hundene bare så heldige, at de kan få flere kuld om året, og de har som regel mere end én hvalp pr. kuld. Så heldige er vi ikke med hestene, og derfor tager det mange, mange år at rette op på.

Statistisk set er P.R.E. hesten en meget stærk og hårdfør hesterace, men de kan også blive syge ligesom andre heste. De kan blive forkølede, få sommer eksem, blive forfangne, få nyreslag osv., sygdomme, der er relateret til deres omgivelser.
Og selvom de kan holde til meget, så er det ikke ensbetydende med, at man kan ride dem hårdere, længere eller sporadisk. Forkert ridning giver alle heste følger i form af myoser, forskubbede nakkehvirvler, overbelastede ledbånd osv.

Meget oppe i tiden er at tjekke unge heste for OCD, som står for Osteochondrose. OCD er en lidelse, der rammer føl og ungheste i vækst. Længdevæksten af knoglerne sker i overgangen mellem knogle og brusk. Brusken erstattes af mineraliseret knoglevæv, så vækstbrusken forkalkes. Årsagen til osteochondrose er en forstyrrelse i forkalkningsprocesserne under ledbrusken. Herved kan der kan dannes en sprække eller defekt i brusken, eller et stykke brusk afstødes, så der opstår en ledmus.
De typiske OCD forandringer findes i de store led: Skulder, knæ, og haseled. Lidelsen OCD opstår primært i den sene drægtighed og i de første levemåneder.

Hos varmblodshestene bliver alle avlshingste testet for OCD, og hvis det skulle vise sig, at de har det, opnår de ikke avlsgodkendelse. Årsagen er, at man mener, at lidelsen er arvelig. Dog kan andre årsager til lidelsen også spille ind, f.eks. forkert fodring, skader, for hård motion osv.

En anden lidelse, som vi hestefolk også frygter meget, er spat. Spat er en betegnelse, der dækker over kroniske forandringer i hasens glideled med knoglenydannelser og ødelæggelse af ledbrusken. Det er en lidelse, som er smertefuld for hesten, når spatten er aktiv. Senere kan der ske en sammenvoksning af ledfladerne, så smerten aftager. Hård belastning vil medføre, at der opstår ny aktivitet i leddet, som giver hesten store smerter.
Der er forskellige måder at behandle spat på, og den hyppigste er smertestillende medicin,

beskæring og anvendelse af specielle bagsko og så meget ro som muligt. Tidligere opererede man også for spat, men resultaterne efter en operation er ofte dårlige. Som regel heler hesten op af sig selv. Bliver spat opdaget i en meget tidlig fase, kan hesten hele op og senere benyttes som skovturs- hyggehest. Bliver spatten først opdaget i et sent stadie, er prognosen meget dårlig. Der aflives hvert år heste pga. spat i det ene eller begge haseled.

det er ofte ikke dem, de dør af (citat fra adspurgte dyrlæger).

Statistisk set har P.R.E. hestene en pæn høj gennemsnitslevealder. Årsagen finder vi i Spanien, hvor avlshopperne går ude døgnet rundt, hele året. De har store områder at gå på og ikke mindst kuperet terræn. Det gør hestene hårdføre, giver dem stærke muskler, sener og ledbånd – og naturen sørger selv for den første selektering

Ares 2 fra DAMOCHA 2003

I dag diskuterer man stadig, om spat har en arvelig faktor. Indtil videre er der kun lavet større undersøgelser på området på en stor gruppe islandske heste. Her viser resultatet, at spat meget vel kan være arveligt. Men spat kan også sagtens være opstået pga. et slag eller hestens benstilling.

Eftersom størstedelen af de spanske heste er skimlede, oplever vi ofte, at de udvikler melanomer. Det er en form for hudkræft, hvor de får uregelmæssige knuder omkring endetarmsåbningen, under haleroden og på genialiteterne. Melanomerne er i sig selv godartede og gør ikke umiddelbart hesten skade. Men de kan lige pludselig udvikle sig aggressivt (blive ondartede) og gå i tarme m.v. Mange skimler lever i mange år med deres melanomer, og

blandt de nyfødte føl. Dem, der er svage, forgår. Herhjemme i Danmark er vi ikke lige så heldige med antal kvadratkilometer pr. indbygger. Som regel går vores heste kun ude døgnet rundt i sommerperioden, typisk fra maj til september. Herefter kommer de på stald og får kerne. Det er der så sandelig heller ikke noget dårligt i. Det er nemlig vigtigt, at de drægtige hopper bliver fodret korrekt både under drægtigheden og under diegivningen. Så undgår man, at føllet tager alt fra hoppen, hvis hoppen får foder, så der er nok til mælkeproduktionen og huldet på hoppen selv. Nu er der også lidt køligere på vores breddegrader, men det bider ikke på P.R.E. hestene. Gang på gang har de vist, at de så udmærket tilpasser sig vores klima. At vi så kan være pylrede er en helt anden sag.

Priser i foreningen

Ejerskifte	100 kr.
Kåring pr. stk.	1.500 kr.
Registrering af føl pr. stk.	550 kr.
Identifikation af ny hest pr. stk.	250 kr.
Hingst på hingstelisten pr. år uden foto pr. stk.	100 kr.
Hingst på hingstelisten pr. år med foto pr. stk.	200 kr.

ANNONCEPRISER I PASO ESPAÑOL		
	FARVER	**SORT/HVID**
6 x 6 cm	100 kr.	80 kr.
6 x 12 cm	200 kr.	160 kr.
6 x 15 cm	300 kr.	240 kr.
6 x 23 cm	400 kr.	320 kr.
12 x 12 cm	400 kr.	320 kr.
12 x 15 cm	600 kr.	480 kr.
12 x 23 cm	800 kr.	640 kr.
15 x 15 cm	900 kr.	720 kr.
15 x 23 cm (1/1 side)	1.200 kr.	960 kr.
Bagsiden	1.600 kr.	1.300 kr.

BLANKETTER

Mange af de gængse papirer til de spanske heste kan nu hentes direkte på foreningens hjemmeside. Det er blanketter til: Ansøgning om stutteri/avlerkode, fødselsattest, bedækningsattest, avlerstatus, kåringsattest og ansøgning om indskrivning af føl/plage i stambogen.

Hvad angår kåringsattesten og blanketten om indskrivning af føl/plage til stambogen, så er disse udelukkende lagt ud på hjemmesiden for at I kan se, hvordan de ser ud. I kan ikke skrive dem ud og forudfylde dem. Disse to blanketter er forbeholdt militæret.

Til alle blanketter er der også lavet en dansk oversættelse - og for en enkelt - en forudfyldt blanket. Det er en hjælp til jer, når I skal til at udfylde en eller flere blanketter. Men I er selvfølgelig meget velkomne til at henvende jer til foreningen for at få hjælp til at finde vej i papirjunglen.

AVLERSTATUS

Hver år i december måned skal hver enkelt heste ejer og avler sørge for at få udfyldt blanketten: **Avlerstatus**. Den skal være foreningen i hænde senest den 15. december 2003. Militæret skal have den i hænde senest den 31. december 2003.

Blanketten kan I finde på vores hjemmeside, under **Medlemssider**. Login er: pre2003. Har du ikke mulighed for at printe blanketten ud fra hjemmesiden, så ring til bestyrelsen, og vi vil straks sende et eksemplar til dig.

Når vi har modtaget blanketterne fra alle, så sender vi dem samlet til Spanien.

Mvh.

Bestyrelsen

STUTTERILISTE

Anne Schaumann Nielsen

Tlf.: 57 80 17 87
schauman@worldonline.dk

Stutteri Dandanell

v/Lise Dandanell
”Katrinelund”
Hornbækvej 306
3080 Tikøb
Tlf.: 49 70 30 00

Stutteri Grønnevang

v/Hanne Kapitanska
Tlf.: 56 82 20 96
hanne@p-r-e.dk
www.p-r-e.dk

Stutteri Liselund

v/Gitte Gjersøe
Tlf.: 49 70 20 05
gitte@gjersoe.dk
www.lise-lund.dk

Yeguada
La Colina del Sol

Tlf.: 43 52 27 44
v/Charlotte Eichel Larsen
charme@post10.tele.dk

Stutteri Mitenzo

v/Mitzi Bengtsson
Tlf.: 49 21 67 60

Stutteri Hermosa
v/Berith Larsen
www.hermosa.dk
Tlf.: 54 44 64 46

Stutteri Plovmandshave

v/Heidi Købmann Madsen
Tlf.: 75 76 10 16

Windrose Farm

v/Fam. Bandier & Koch
Tlf.: 45 93 71 81
bandier@mobilixnet.dk
www.bandier.redwire.ch

Stutteri Dalgård

v/Lis Kristiansen
Tlf.: 86 85 30 66
dalgaardhorses@mail.tele.dk
www.dalgaardhorses.dk